

70408

Hmeljarski Vestnik

Glasiló Hmeljarskega društva za Slovenijo v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu

Štev. 1.

Žalec, dne 1. januarja 1934

Leto I.

V ŽALCU, dne 1. januarja 1934.

Glavni odbor Hmelj. društva je v svoji seji dne 18. m. m. soglasno sklenil, da bode z novim letom izdajal svoje glasilo prvenstveno v ta namen, da se doseže ožji stik med članstvom in društvenim odborom in slednjič, da ovrže očitane, ki se v novejšem času čuje, češ, da Hmelj. društvo ne deluje dovolj intenzivno v prosep našega hmeljarstva. O društvenem delovanju poroča poslovodja prav obširno vsako leto povodom redne glavne skupščine, ki se vrši meseca marca. Ta poročila se bodo od sedaj objavljala dobesedno v glasilu Hmelj. društva. Ko je društvo l. 1930. praznovalo svojo 50-letnico, je v posebni brošurici objavilo vse svoje delovanje ter poročilo priključilo tudi obsežne statistične podatke.

Če iz tega obširnega poročila navedemo tu le dve zadevi, namreč izposlovanje svetovne marke za naš hmelj in zasiguranje, da nam bode ostalo hmeljarstvo ohranjeno tudi za bodočnost kot vir dohodkov, tedaj se Hmeljarskemu društvu ne more očitati nedelavnost. A oglejmo si navedena fakta bližje.

Hmeljarji starejše generacije — pa saj so že skoro vsi pomrli — vedo povedati, kolikega prizadevanja je bilo potrebno, da je prišel naš hmelj do svojega svetovnega imena, do svoje svetovne marke. V prvih letih so češki in nemški nakupovalci prav radi označili naš hmelj kot »steirisches Gras« (štajerska trava), pa so ga vkljub temu prav radi kupovali zaradi njegove izredno dobre kakovosti. Ko je pa Hmeljarsko društvo poslalo savinjski hmelj na svetovne razstave na Dunaj, Paris, London in Berlin, in prešlo za razstavljeni hmelj prva odlikovanja, in ko je poslalo hmelj v analizo na svetovno znane poizkuševalne postaje (Zürich, Dunaj) in objavilo po strokovnih listih inozemstva analizo, so se zglasili kot nakupovalci našega hmelja tudi Belgijci, Angleži, Francozi, Italijani in drugi.

Hmeljarsko društvo torej lahko s ponosom trdi, da je priborilo našemu hmelju svetovni sloves, svetovno marko, ki se glasi: »Savinjska dolina — Južnoštajersko«.

To je neoporečno dejstvo.

Ko je v letih 1876—1878 delal rajni novoceljski oskrbnik Josip Bilger prve poskuse z virtenberškim poznim hmeljem, je prišel do prepričanja, da je kakovost naše zemlje in podnebje ugodno razvoju hmeljske rastline. Naročil je sadike ter postal prvi učitelj hmeljarstva v Savinjski dolini. V navedenih letih so se že na Vzhodnem Štajerskem, v okolici Fürstenfelda in Ilza prav intenzivno pečali s hmeljarstvom. Pridelovali so prav dober hmelj in ga lahko in hitro prodali. Danes pa hmeljarstva na

Vzhodnem Štajerskem ni več. Izginilo je, ker ni bilo več dobičkanosno. Kje so pa vzroki tega pojava? Ta pojav je povzročevalo pred vsem pomanjkanje za hmeljarstvo neobhodno potrebni priprav, v prvi vrsti praktičnih kurilnih sušilnic in zavodov za prepariranje in basanje hmelja, v pomanjkanju vztrajnosti pri nastopu neizogibnih hmeljskih kriz in naposled morda tudi vsled »utrujenosti« hmeljske rastline.

Ali čaka naše hmeljarstvo enaka usoda? — Upamo, da ne, ker razpolaga pri nas skoro vsak večji hmeljar s svojo kurilno sušilnico, ker imamo v središču našega hmeljarstva moderno opremljeno Hmeljarno, zavod za prepariranje in pakovanje hmelja, ker smo srečno prestali že marsikatero krizo in ker naposled z racionalnim gnojenjem vračamo zemlji hranljive sestavine, ki jih hmeljska rastlina potrebuje v obilni meri.

In kdo je bil povzročitelj vsega tega? — Hmeljarsko društvo za Slovenijo! —

»Hmeljarski vestnik« pa naj služi članom Hmelj. društva kot izkušen učitelj in svetovalec, četudi trdijo naši hmeljarji, da so se že naučili hmelj obdelovati — le prodajati se ga še niso naučili.

Pouk je pa teoretičen in praktičen.

Za teoretičen pouk služijo navodila od Hausenbichlerja, od poljedelskega ministrstva — Dunaj, od inž. Teržana in inž. Sadarja in naposled od delegacije proizvajalcev čilskega solitra v Zagrebu.

Praktična navodila pa zamorejo podajati le hmeljarji, ki se tudi dejansko z njim pečajo. Podpisani društveni odbor jih naproša, da mu sporočijo vsako praktično izkušnjo, ki ni zapisana v kakem navodilu, ali je potem priporočljiva ali ne.

Idealna spojitev teoretičnega in praktičnega pouka bi bila hmeljarska šola po vzorcu one v Žalcu na Češkem. Za ustanovitev poučnega zavoda za hmeljarstvo v Žalcu se je že Hmeljarsko društvo potegovalo in bo ob ugodnejših gospodarskih razmerah to svojo prošnjo ponovilo. L. 1926., ko je bil naš rojak I. Pucelj poljedelski minister, je bila v Žalec že odposlana komisija, ki se je pečala z načrti za ustanovitev hmeljarske šole in je že določila prostor za stavbo. Občina trg Žalec je obljubila v to svrhu prispevek Din 200.000.—. Ves načrt je pa padel v vodo.

V pospeševanje hmeljarstva vobče in v rešitev nastale hmeljarske krize se je pred leti ustanovila »Srednje-evropska hmeljarska pisarna« — »Mittel-europäisches Hopfenbau-Büro« s sedežem menjave v Žalcu in Münchenu; ki pa je vsled prepira med Nemci in Čehi za prvenstvo zopet zatvorilo svoje prostore, ki so povzročevali obilo stroškov. Članarina za Hmeljarsko društvo za Slovenijo je znašala za leto

1930. **Din 1.640.—** V rešitev nastale hmeljske krize sta se leta 1932. sklicale dve konferenci — ena v München, druga pri Društvu narodov v Ženevi. Obe konferenci ste povzročile obilo stroškov — potekle ste pa brez vidnega uspeha.

Iz navedenega sledi, da je sicer starokopitno naziranje, da se namreč hmeljarstvo samo regulira, vendar resnično. Hmeljar, pomagaj si sam in vestno upoštevaj navodila svoje stanovske organizacije in pomagano ti bo!

»Hmeljarski vestnik« bo prinašal vse, kar bo hmeljarju potrebno vedeti glede kulture in prodaje hmelja. Člani Hmelj. društva se naj v dvomljivih in nejasnih slučajih obračajo na uredništvo lista, ki jim bo ustreglo takoj.

Člani Hmeljarskega društva prejema list brezplačno, ker je naročnina že plačana s članarino.

Društveni odbor.

Zakonita omejitev hmeljskih nasadov v Č. S. R. in v Nemčiji

Čehoslovaškemu parlamentu je bil predložen načrt o omejitvi hmeljskih nasadov in o razširjanju obveznega signiranja. Načrt o omejitvi hmeljskih nasadov se bo naslanjal na poprejšnjo oblastno odobritev novih nasadov, obvezno signiranje pa se bo razširilo tudi na doma uporabljeni hmelj, medtem ko se je doslej le signiral hmelj, ki je bil določen za izvoz. V načrtu je tudi predlog, da se predprodaje ne smejo sklepati pred 15. julijem vsakega leta.

Na velikem zboru hmeljarjev v Mainburgu (Hallertau) dne 18. decembra 1933 je bil sprejet predlog predsednika von Kocha, da se mora ravnotoliko starih nasadov iztrebiti, kolikor je nastalo novih nasadov v letu 1933. Dopuščali se bodo samo žični nasadi, ne pa tudi nasadi s hmeljskimi drogovi. Za povečanje nasadov ne dobé dovoljenja oni hmeljarji, ki nimajo lastnih sušilnic, nadalje oni, ki zanemarijajo svoje nasade in ne dosežejo povprečnega državnega donosa, ter oni, ki nimajo in si ne morejo izposlovati škropilnic od svojih sorodnikov za zatiranje peronospore in drugih škodljivcev itd.

Kakšne posledice bodo imele te naredbe v slučaju uzakonjenja za češko in nemško hmeljarstvo in kako bodo uplivale na hmeljarstvo ostalih hmelj pridelujočih držav, nam bo pokazala bodočnost. Vprašanje je še tudi, ako bodo ti načrti v celoti sprejeti od parlamentov.

O omejitvi hmeljskih nasadov v naši državi je razpravljalo tudi naše društvo na sejah ožjega in širšega odbora ter prišlo do zaključka, da se to za naše hmeljarstvo velevažno vprašanje predloži v razmotrivanje in sklepanje redni glavni skupščini Hmeljarskega društva, zlasti še, ker se ne ve še danes, v kakšni obliki bodo sprejeti tozadevni zakoni v Nemčiji in na Čehoslovaškem.

Hmeljske cene pri nas v letošnji hmeljski sezoni

Že v decembru 1932 se je pokazalo zanimanje za bodoči hmeljski pridelek. Neki inozemski komisijonar je sklenil predprodajne pogodbe po Din 20.— za 1 kg ter izplačeval, kakor je pri predprodaji hmelja običajno, 50% kupnine vnaprej. Začetkom leta 1933. pa se je začelo zanimati še več drugih tvrdk za predprodajo in se je plačevalo sredi februarja že Din 25.—, do srede maja pa je narasla predprodajna cena na Din 30.— do Din 35.— za 1 kg. Predvidoma je bilo prodanih v predprodaji okrog 700 metrskih stotov hmelja letošnjega pridelka.

Naš zakon o zelenjaštvu »Službene novine br. 147 (XLIX) 323 od 2. julija 1931« je bil sicer vsem inozemskim kupcem znan, vkljub temu pa so se vršile predprodaje, ker so bili kupci mnenja, da bodo hmeljarji držali pogodbe. Ta domneva pa se je izkazala kot popolnoma napačna, kar je bilo edino pravilno. En del predprodaje je bil razveljavljen zakonitim potom še pred začetkom obiranja hmelja, pri ostalih pogodbah pa se je cena sporazumno zvišala.

Upajmo, da so predprodaje, kakor nam kažejo izkušnje letošnje hmeljske sezije v našem hmeljskem okolišu enkrat za vselej onemogočene, kar vsi hmeljarji iz srca želimo.

Še pred začetkom obiranja goldinga se je plačeval rani hmelj, ki se ga prideluje le še neznatne količine po Din 50.— za 1 kg, vsled česar se je tudi prvi golding hmelj plačeval po tej ceni. Cene pa so se že po nekaj dneh skokoma zviševale, tako da je bila 22. avgusta 1933 že dnevna cena Din 55.—, dne 24. avgusta Din 60.—, dne 27. avgusta Din 80.— in dne 30. avgusta Din 90.— do Din 95.—, v dveh slučajih pa se je celo doseglo Din 100.— za 1 kg.

Visoke začetne cene so brez dvoma v zvezi s tem, da prihaja naš hmelj kot prvi na svetovni trg. Trgovina je gojila začetkom pretirane nade na Zjedinjene ameriške države, ki pa se do danes žalibog niso uresničile. Tudi je bila trgovina takrat popolnoma neorjentirana o bodočem razvoju svetovnih cen. Računalo se je, da znaša letošnji pridelek najmanj 15% manj, kakor lanski. Razen tega ni nikdo računal s tako ogromnim nazadovanjem svetovnega konzuma piva.

V nemali meri pa so hmeljarji sami pripomogli k tem visokim cenam v začetku sezone, ker se niso mogli vspricho vedno rastočih cen odločiti za prodajo.

Po 20. avgustu je bilo mnogo naročil od strani inozemske hmeljske trgovine za nakup našega hmelja, ki bi se bila morala takoj kriti, radi česar je poplavilo našo dolino nebroj kupcev, ki so drug drugega prekašali v ceni. Čisto naravno je, da hmeljarji vsled tega niso bili voljni oddajati blaga in da ni prišlo do znatnejših zaključkov.

(Nadaljevanje sledi)

Položaj na tu- in inozemskih hmeljskih tržiščih

Vojvodina. Petrovac, 29. decembra 1933. V tem tednu so kupci začeli zopet nakupovati, toda producenti hmelja ne dajo po cenah 50 do 55 Din za 1 kg. Računa se, da je v Petrovacu le še okrog 200 do 250 stotov in v celi Bački 400 do 500 metrskih stotov neprodanega hmelja.

Producenti so zadržljivi, ker upajo, da bodo spomladi vsaj take cene, kot so bile v jeseni.

Nemčija: V mesecu decembru je dobila nemška Hmeljska prometna družba z odredbo vlade pooblastilo, da sme edino ona nakupovati hmelj pri producentih. Posledica tega je bila, da so živahno nakupovali še pred uveljavljenjem te odredbe domači trgovci in pivovarnarji, pa tudi inozemci, ki so nakupili velike množine. Živahno povpraševanje traja tudi po uveljavljenju uredbe še dalje in se je plačevalo v preteklem tednu za hmelj iz Hallertaua RM 200.— do RM 230.— za 50 kg (Din 70.— do Din 82.— za 1 kg), za hmelj iz Spalta RM 220.— do RM 250.— (Din 77.— do Din 87.50), za gorski hmelj RM 195.— do RM 215.— (Din 68.— do 75.—), za hmelj iz Tettninga RM 275.— do RM 280.— (Din 96.— do Din 98.—).

Poljska: Vsled živahne kupčije so se zmanjšale zaloge letnika 1933 na okroglo 9000 do 10.000 kvintalov. V cenah ni bilo znatnejših sprememb in se je plačevalo zlotov 250.— do 380.— za 50 kg (Din 41.— do 62.50 za 1 kg).

Francija: V Alzaciji je bilo opazati v poslednjem času živahnejše povpraševanje po hmelju in so bili hmeljarji voljni prodajati. Zaloge v rokah hmeljarjev so neznatne. Plačevalo se je za alzaški hmelj Fr. 1.150.— do Fr. 1.200.— za 50 kg (Din 66.— do 69.— za 1 kg).

Belgija: Položaj na hmeljskem trgu je ostal nespremenjeno miren. Hmelj iz Poperinga letnik 1933 je notiral na bruselški borzi dne 13. decembra Fr. 1.050.— do Fr. 1.075 za 50 kg (Din 43.— do Din 44.— za 1 kg). Zaloge letnika 1933 so zelo male.

Anglija: Z ozirom na to, da je skoraj ves angleški hmelj letnika 1933 potom Hope Marketing Board razprodan, je vladalo predvsem zanimanje za ameriški hmelj, ki se je ponujal po nizkih cenah in se ga je pokupilo velike množine. Prodalo se je tudi

nekaj evropskega hmelja, vendar je bilo povpraševanje po tem hmelju vsled visokih cen manjše. Na londonskem trgu je notiral letnik 1933 17 funt. šterl. za Cwt (Din 79.50 za 1 kg), letnik 1931 2 do 4 funt. šterl. (Din 9.— do Din 19.—), letnik 1930 2 do 3.50 funt. šterl. (Din 9.— do 16.50), letnik 1929 1 funt. šterl., 15 šilingov do 2 funt. šterl., 10 šilingov (Din 8.25 do Din 12.50).

Čehoslovaška: Na žatečkem hmeljskem trgu se je nakupovanje nadaljevalo pri mirnem povpraševanju. Zlasti se je tržišče na deželi srednje blago za domače pivovarne, na trgu pa dobro srednje in prima blago za inozemski račun. Cene so se gibale med Kč 1.600.— do Kč 2.000.— za 50 kg (Din 79.— do Din 86.— za 1 kg). Znamkovanih je bilo doslej okrog 40.000 kvintalov žateškega hmelja. Po izjavi poznavalcev tamošnjih razmer leži v žateškem okolišju okrog 18.000 kvintalov hmelja v rokah producentov, za katere se bode lahko našel kupec. Računa se še več in sicer z močnejšim povpraševanjem in dvigom cen.

Amerika: New-York. Dovoženih je bilo od 24. novembra do 7. decembra 1.296 bal, skupno od 1. septembra 1933 naprej 6.604 bale, napram 6.270 balam v istem času preteklega leta. Notiral je letnik 1933 Pacifik hmelj izbrano blago 41 do 43 centov za ameriški fund (Din 42.50 do 44.50 za 1 kg), srednje blago 32 do 40 centov (Din 33.— do 41.—), letnik 1932 izbrano blago 33 do 35 centov (Din 34.— do 36.—), srednje in prima blago 30 do 32 centov (Din 31.— do 33.—), letnik 1931 25 do 29 centov (Din 26.— do 30.—), starejši letniki 12 do 15 centov (Din 12.50 do 16.—). Prima evropski hmelj letnik 1933 zacarinjen, je notiral 115 do 120 centov (Din 119.— do Din 125.—), srednje blago 100 do 110 centov (Din 104.— do 114.—). Angleški eksporterji so v zadnjih dveh mesecih nakupili tako velike količine hmelja, da je od letine 1933, ki je znašala 180.000 do 182.000 bal, ostalo v rokah producentov samo še 45.000 do 48.000 bal hmelja. V zadnjem tednu je bilo prodanega le malo blaga, dasiravno so obstojala naročila za londonski račun po 25 do 35 centov (Din 26.— do Din 36.—), ker po teh cenah večina producentov ni hotela oddajati blaga. Pač pa je treba omeniti, da je prišlo do enega zaključka letnika 1934 po 30 centov (Din 31.—).

HMELJARNA ŽALEC I. jugosl. zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja

I. z. z. o. z.

se priporoča za strokovno pripravljanje in basanje hmelja na vse načine (bale, balote, cilindre, zaboje), nadalje za vkladanje in lombardiranje (posojevanje proti zastavi) hmelja in za trgovsko in prometno posredovanje, vse to z jamstvom kulantne in solidne postrežbe in stroge diskrecije.

Obratna naprava je najmodernejše urejena, ima 10.000 m² skladiščnega prostora, 16 kurilnih žveplarn s skupno kapaciteto 400 stotov dnevno pri enkratnem vporabljanju. Hmeljarna je tudi opremljena s tremi električnimi dvigalniki, 10 stiskalnicami in z modernimi rešetalnimi stroji.

Na zalogi drži nove lahke in težke vreče ter vsakovrstna umetna gnojila.

Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena l. 1881.

nudi popolno varnost za vloge na
hranilne knjižice in v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodneje

✱

Hmeljarji! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Vlagatelji pri Savinjski posojilnici ne plačujejo rentnega davka

Račun poštne hranilnice št. 10.994

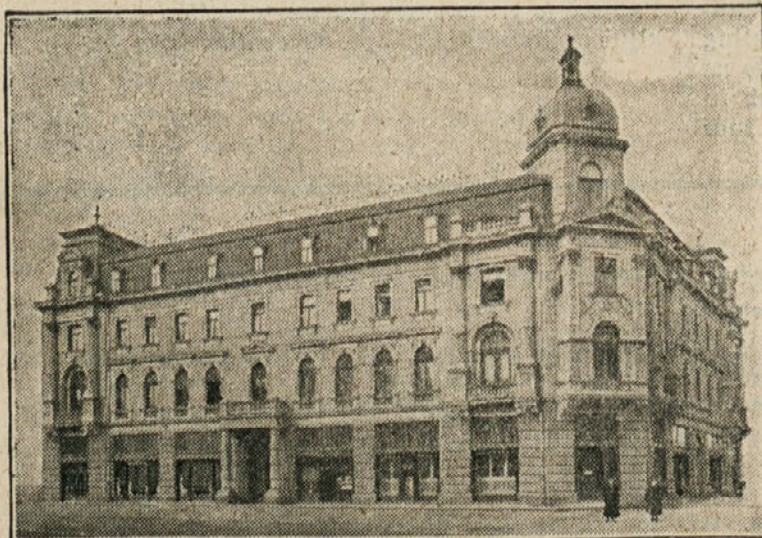
Brzjavni: »Posojilnica«

Telefon št. 2

Blagajniške ure: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
nad Din 14,000.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj

Izdaja Hmeljarsko društvo za Slovenijo, predsednik Franc Roblek, veleposestnik v Žalcu. — Urejuje Anton Petriček, nadučitelj v p. v Žalcu. — Za uredništvo odgovarja: Milan Četina v Celju. — Tiska Zvezna tiskarna v Celju: predstavnik Milan Četina v Celju.